

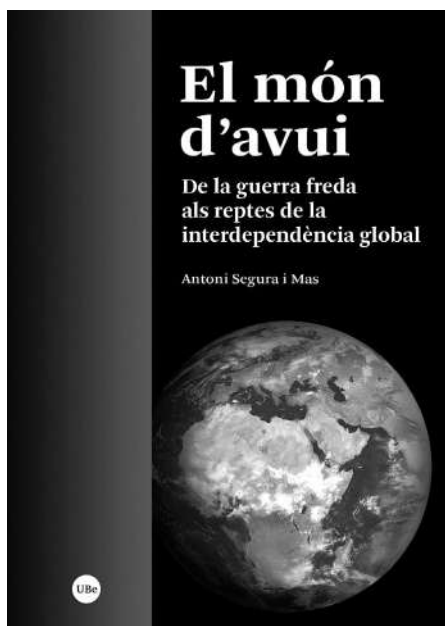
El món d'avui

«El relat històric és indispensable i imprescindible». Vet aquí la conclusió de la introducció a una obra majestuosa que acaba d'aparèixer: Antoni SEGURA I MAS, *El món d'avui. De la guerra freda als reptes de la interdependència global*, Barcelona: Edicions UB – Publicacions URV 2023, 1.224 pàg. Es tracta d'un llibre enciclopèdic —tant pel gruix de pàgines com per la voluntat de l'autor— que cobreix tot l'arc cronològic que va del final de la Segona Guerra Mundial fins als nostres dies (acaba, de fet, amb la invasió russa d'Ucraïna). Val a dir que una obra així no existia, encara, en català. Això sol ja indica la necessitat de fer-ne ressò entre un públic educat i amb afany de conèixer com funciona el món i, més encara, el nostre món.

Malgrat que hi ha persones que consideren que els llibres d'història ens parlen del passat, la veritat és que sempre ens parlen de nosaltres mateixos: ja sigui perquè ens il·luminen el camí fressat —i, per tant, ens donen pistes del que podria seguir—, o bé perquè, senzillament, ens indiquen quins són els nostres interessos a l'hora d'atansar-nos a fets més o menys remots que, en darrera instància, són llegits a la llum de les nostres preocupacions i anhels. Així doncs, aquesta obra monumental del prof. Segura ens situa, en primer lloc, davant mateix del món sorgit de les runes —materials, però sobretot humanes— de la postguerra de 1945. I, a través d'un recorregut diacrònic per la política, l'economia, la societat, la cultura..., és a dir, la història de la humanitat en el temps present, va fent parades assossegades que ens permeten d'entendre el *text* i el *context* que hi ha rere cada succés rellevant dels darrers decennis. Però, i això és molt important, ho fa amb una mirada que malgrat ser europea, vol evitar de ser eurocèntrica: tots els continents apareixen relacionats —com és de debò, per altra banda!— i, com si fos pel famós efecte papallona, allò que passa a la Xina té repercussions a l'Àfrica.

L'estructura del llibre és molt intel·ligent i permet que la lectura es guiï per l'interès personal i no pas que se'ns obligui a recórrer totes les pàgines a fi de seguir un fil argumental. Això vol dir que es pot llegir cada capítol pràcticament com si fos autònom. És obvi, però, que una lectura seguida ens dona perspectiva, però això no entorpeix de cap manera la comprensió correcta de les reflexions que s'aporten a cada epígraf. A això hi ajuden, i molt, les taules i mapes que l'autor afegeix: el valor didàctic que tenen i l'ús que se'n fa en el text és d'agrair, i penso que és un altre element valuós del llibre.

Després d'una introducció —que és una declaració d'intencions historiogràfiques— s'obre el primer capítol, *El nou món sorgit després de la Segona Guerra*

Mundial (p. 31-78), en què de manera més aviat sintètica se'ns presenta el final del conflicte central del segle xx i el nou ordre que en sorgí. El segon capítol, *La Guerra Freda (1947-1962)* (p. 79-159), ens mostra els conflictes principals dels primers anys de la Guerra Freda i la pugna constant entre capitalisme i comunisme, que acaba dividint gairebé tot el món —exceptuant els països no alineats—, amb una escalada armamentista mai vista. El tercer capítol, *La descolonització i l'esclat del Tercer Món* (p. 161-247), vol donar raó d'un dels fets més interessants del segle passat, això és, el procés d'independència de gran part de les colònies europees esparses pel món.

El cas africà és especialment interessant i tractat amb cert detall. El quart capítol, *La coexistència pacífica i els conflictes regionals* (p. 249-331), ens situa de ple a la segona part de la Guerra Freda. El cinquè, *El final de l'expansió: crisi econòmica i revolució conservadora* (p. 333-448), és crucial: ens exposa les claus de lectura del món del final de les tensions entre potències nuclears i els seus satèl·lits i, sobretot, la *revolució conservadora*, és a dir, les polítiques ultraliberals aplicades per R. Reagan i M. Thatcher a banda i banda de l'Atlàntic d'ençà dels anys 1980. El sisè capítol, *L'ombra allargada dels EUA* (p. 449-570), serveix per fer notar la presència notòria dels EUA en la política del continent americà, especialment de l'Amèrica Llatina, durant la segona meitat del segle xx. El setè capítol, *La implosió comunista a l'URSS i la transició política a l'Europa de l'Est* (p. 571-667), presenta l'ensulsiada del comunisme soviètic des de M. Gorbtxov i tot allò que se'n derivà fins al gravíssim conflicte dels Balcans. El vuitè capítol, *Els Noranta: una dècada de transició* (p. 669-789), permet situar-nos de ple en les conseqüències de la caiguda del mur de Berlín i, sobretot, en els conflictes dels EUA als països àrabs de la dècada de 1990. El novè capítol, *El Japó i els "Newly Industrializing Countries" (NIC). Els BRICS, la Xina i l'Índia. La construcció d'Europa. Turquia* (p. 791-934), és un calaix de sastre que ens condueix plenament als nostres dies. Les relacions geopolítiques del món de final de segle arreu del globus terraquí i el sorgiment de les noves potències emergents asiàtiques. El desè capítol, *Un nou món per a un nou segle* (p. 935-1087), és, en realitat,

Informacions

el darrer. Ens permet entendre tot allò que ha succeït les darreres dues dècades: el nou terrorisme internacional, la primavera àrab o la transició estatunidenca d'Obama a Trump. El llibre es clou, però, amb un onzè capítol, *Tres reptes, la guerra, una nota i un epíleg* (p. 1089-1154): s'hi plantegen les qüestions obertes, històricament parlant. Des dels desafiaments climàtic o econòmic fins a la covid-19 o la guerra d'Ucraïna de 2022; que encara dura. Una bibliografia generosa (p. 1155-1197) dona raó de la magnitud de la tasca realitzada i, sobretot, permet al lector interessat prosseguir l'estudi.

Penso, sincerament, que l'obra del prof. Segura, eminent historiador del món actual, és un ver llegat intel·lectual de la seva valuosa trajectòria acadèmica. Una obra de conjunt com aquesta permet al lector aprendre tot allò que és necessari a fi de conèixer bé en quin món vivim. I això, alhora, és essencial per poder saber quin món volem contribuir a construir. La tasca, ingent, cal fer-la entre tots. El Dr. Antoni Segura ja hi ha aportat més que algun gra de sorra. La lectura d'aquesta obra serà, doncs, una eina de primer ordre per a poder-nos posicionar amb fonament sobre qualssevol esdeveniments històrics futurs. Animo encaridament el lector a llegir aquesta obra a fi que pugui valorar per si mateix la importància d'aquest llibre, que és una enciclopèdia històrica del temps present.

Joaquim Malé i Ribera